

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quid est docere tanquam potestatem habentem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

VERSUS 29.

Erat enim docens eos sicut potestatem habens, & non sicut Scriba eorum & Pharisei.

QVÆSTIO I.

Quid est docere tanquam potestatem habentem?

§. 1. **B**ellarminus lib. 4. de iustificatione cap. 2. Docuisse illum ex auctoritate, tanquam legislatorem, qui legem non exponeret modo, sed novam etiam poneret, veterem ad primæ originis puritatem reduceret. itaque hinc quoque docemur Christum legislatorem esse, nam potestas præcipientis est. Deinde

legem Dei ex fine & recta ratione interpretabatur non more Phariseorum, deinde ex animo loquebatur, feruenter, serio, non laudem eloquentiæ aucupatus, sed animarum salutis studiose incumbens. Denique exemplo monstrabat, non solis verbis docendam virtutem. Est enim virtus docentis, qui persuadet, non oratio, quæ quo est accuratior, eo suspectior esse solet, exemplo enim mouent, verba sonant.

Ἀφ' οὗτον ἔργον κρείττον ἀπέδωκε λόγῳ.

Tacitum opus ociosa loquacitate præstantius est.

Auctoritatem ex modo pronuntiandi, mouendi, miracula faciendi, æstimatam fuisse res ipsa docet. Hæc enim omnia, quasi suprema potestate & Dei filius naturalis faciebat, non vt seruus fidelis, sed vt filius in domo Patris. Itaque inde stupor inuasit omnes, & admiratio multorumque secuta fides Magistræ autoritatem firmavit.

CAPVT VIII.

Um autem descendisset de monte sequuta sunt eum turba multa: 2. & ecce leprosus veniens adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare. 3. Et extendens Iesus manum, tetigit eum, dicens: Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra eius. 4. Et ait illi Iesus: Vide, nemini dixeris: sed vade, ostende te sacerdoti, & offer munus, quod præcepit Moyses, in testimonium illius. 5. Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum Centurio rogans eum, & dicens: Domine, puer meus iacet in domo paralyticus, & male torquetur. 7. Et ait illi Iesus: Ego veniam, & curabo eum. 8. Et respondens Centurio, ait: Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur puer meus. 9. Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic: Vnde, & vadit, & alij, Veni, & venit: & seruo meo, Fac hoc, & facit. 10. Audiens autem Iesus miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inueni tantam fidem in Israël. 11. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham & Isaac, & Iacob in regno cælorum: 12. filij autem regni ejicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. 13. & dixit Iesus Centurioni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora. 14. Et cum venisset Iesus in domum Petri, vidit socrum eius iacentem, & febricitantem. 15. & tetigit manus eius, & dimisit eam febris, & surrexit, & ministrabat eis. 16. Vespere autem facto, obtulerunt ei multos demonia habentes: & ejiciebat spiritus verbo, & omnes male habentes curauit. 17. vt impleretur quod dictum est per Isaiam Prophetam, dicentem: Ipse infirmitates nostras accepit, & egrotationes nostras portauit. 18. Videns autem Iesus turbas multas circum se, iussit ire trans fretum. 19. Et arcedens vnus Scriba, ait illi: Magister, sequar te, quocumque ieris. 20. Et dicit ei Iesus: Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidus: filius autem hominis non habet vbi caput reclinet. 21. Alius autem de discipulis eius ait illi: Domine, per mitte me primum ire, & sepelire patrem meum. 22. Iesus autem ait illi: Sequere me, & ecce motus magnus factus est in mari, ita vt naucula operiretur fluctibus, ipse vero dormiebat. 23. Et accesserunt ad eum discipuli eius, & suscitauerunt eum, dicentes: Domine salua nos perimus. 24. Et dicit eis Iesus: Quid timidi estis, modice fidei? Tunc surgens, imperauit ventis, & mari, & facta est tranquillitas magna. 25. Et accesserunt ad eum discipuli eius, & suscitauerunt eum, dicentes: Domine salua nos perimus. 26. Et dicit eis Iesus: Quid timidi estis, modice fidei? Tunc surgens, imperauit ventis, & mari, & facta est tranquillitas magna. 27. Porro homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic, quia venti & mare obediunt ei? 28. Et cum venissent trans fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes, & clamantes, ita vt nemo posset transire per viam illam. 29. Et ecce clamauerunt dicentes: Quid nobis, & tibi, Iesu fili Dei: Venisti huc ante tempus torquere nos? 30. Erat autem non longe ab illis grex multorum porcorum. 31. Dæmones autem rogabant eum, dicentes: Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum. 32. Et ait illis: Ite, At illi exeuntes abierunt in porcos, & ecce impetu abiit totus grex per præceps in mare, & morini sunt in aquis. 33. Pastores autem fugerunt, & venientes in ciuitatem, nuntiauerunt omnia, & de eis, qui dæmonia habuerant. 34. Et ecce tota ciuitas exiit obuiam Iesu, & viso eo rogabant, vt transiret a finibus eorum.

IN CAPVT OCTAVVM

ARGVMENTVM.

Doctrina
miracula
firmanda.

DOCTRINÆ Christianæ compendium recensuit Euangelista; nunciam eius confirmationem varia miracula attexit. Et quidem omnis generis. Leprosum sanat in publico, cuius in conspectu morbus erat. Centurionis filium curat absens, ne loco alligata videretur eius potentia: Eius fidem laudat, Iudæorum reiectionem, vocationem gentium prædicat. Venientium ad se alios reiecit, alios accipit, Scrutator cogitationum, & intentionum cordis. Tempestatem sedat, Dæmoniacos sanat, Dæmones in porcos ire permittit. Horum tamen miraculorum pars præcessit, pars sæcuta eam, quæ supra est exposita, Concionem, Non enim ordinem temporis, sed rerum connexionem habet Euangelista.